

Vlaamse overheid

Koning Albert II-laan 35 bus 33

1030 BRUSSEL

T 02 553 35 79 kantooruren van 9 tot 12u en 13 tot 16u

ouderenzorg@vlaanderen.be

www.zorg-en-gezondheid.be

////////////////////////////////////

COVID-19: Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in de thuiszorg

Versie 2 juli 2020

////////////////////////////////////

In dit document vindt u een overzicht van de verschillende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) die gebruikt kunnen worden in de thuiszorg. U vindt updates via: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals>

Ctrl + klik met linker muisknop = rechtstreeks naar de juiste inhoud gaan

Inhoudsopgave

1. Handhygiëne.....	3
2. Hoe gebruik ik een mondneusmasker	3
3. Hoe gebruik ik een schort.....	4
4. Hoe gebruik ik niet-steriele handschoenen.....	5
5. Hoe gebruik ik gezichtsbescherming	5
6. de volgorde van het aan- en uittrekken van PBM	6

1. HANDHYGIËNE

Handhygiëne is essentieel tijdens deze COVID-19 crisis; handen wassen en/of ontsmetten.

Was je handen regelmatig en grondig (40 à 60 sec.) met water en zeep. Hoe je best je handen wast, zie je in deze afbeelding.

Wanneer het niet mogelijk is om je handen te wassen kan je ze ontsmetten met handalcoholgel.

Doe dit zeker na elk contact met de gebruiker waarbij je iets hebt aangeraakt (deurklinken,...).

Voor instructies in verband met correct handen ontsmetten zie <https://www.zorg-en-gezondheid.be/hier-dragen-we-goede-hygie%C3%ABne-op-handen>.

2. HOE GEBRUIK IK EEN MONDNEUSMASKER

Het mondneusmasker wordt opgehouden tijdens de duur van de zorg en ondersteuning en wordt niet gewisseld tenzij het gebruik van een chirurgisch mondneusmasker in plaats van een mondneusmasker in textiel noodzakelijk wordt.

Voor het correct aan- en afzetten van een mondneusmasker: zie <https://www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19-correct-gebruik-van-beschermingsmateriaal>.

Het is belangrijk dat je tijdens het dragen van het mondneusmasker dit niet aanraakt aan de voorzijde, en zeker niet wanneer je het afzet. Hou er rekening mee dat het mondneusmasker potentieel besmet is.

Mondneusmaskers in textiel zijn geen medische mondneusmaskers en zijn inferieur aan chirurgische mondneusmaskers. Zij zijn vooral nuttig om de anderen niet te besmetten, gezien de drager besmet kan zijn zonder symptomen te hebben. Het dragen van een mondneusmasker mag niet gezien worden als

vervanging voor het houden van 1,5m afstand en een goede hand- en hoesthygiëne. De instructies voor het vervaardigen van mondneusmaskers in textiel vindt u via www.maakjemondmasker.be. Mondneusmaskers in textiel moeten elke 8 uur vervangen worden of wanneer het nat of zichtbaar vuil is. Het moet nadien worden gewassen op minimaal 60°C. Het mondneusmasker strijken kan bijkomende kiemreductie bewerkstelligen.

Hoewel het **chirurgisch mondneusmasker** – dat de gebruiker ervan moet beschermen bij de verzorging en medische handelingen – normaal gezien voor eenmalig gebruik is, mag het, omwille van de schaarste, langer gebruikt worden. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- gedurende 8 uren, ongeacht de opeenvolging van interventies;
- mag in de auto aangehouden worden;
- mag voorlopig bewaard worden op een plaats zonder besmettingsgevaar (bijvoorbeeld in een geïndividualiseerde papieren omslag of in een uitwasbare gepersonaliseerde bak of doosje: let daarbij wel op dat de buitenzijde steeds aan de onderkant ligt);
- mag nooit aan de voorzijde aangeraakt worden;
- moet onmiddellijk verwijderd worden zodra zichtbaar vuil of vochtig;
- na elk gebruik dient handhygiëne te worden toegepast.

Daarnaast zijn er de **FFP2 maskers** (de ‘eendebekmaskers’), die beter aansluiten aan het gezicht en die een hogere bescherming bieden voor de zorgverlener.

Om bevuilding van het FFP2-masker te vermijden, wordt het, indien beschikbaar, bedekt door een face shield. De voorkant van het masker moet altijd als besmet worden beschouwd en mag niet worden aangeraakt. Indien het per ongeluk toch wordt aangeraakt, moeten de niet-steriele handschoenen worden vervangen (of handhygiëne worden toegepast). Om het gebruik van FFP2 maskers te beperken, dient bij voorkeur hetzelfde masker gedragen te worden gedurende de volledige shift. Indien men op een gegeven moment tijdens de shift een aërosolverwekkende procedure voorziet, dient er vanaf het begin een FFP2-masker gedragen te worden. Het masker moet vervangen worden wanneer deze duidelijk vuil of nat is, of na een gebruik van maximum 8 uur.

3. HOE GEBRUIK IK EEN SCHORT

Als de medewerker een overschort moet dragen, kan dit een wegwerpschort zijn of een herbruikbare schort.

Voorkeur:

1. Wegwerpschort ondoordringbaar
2. Wegwerpschort doordringbaar in combinatie met plastic halterschort
3. Linnen schort in combinatie met plastic halterschort
4. Plastic halterschort

Indien voldoende voorraad kan 1 **wegwerpschort** per bezoek worden gebruikt. Indien de wegwerpschort veilig kan opgehangen worden in het huis van de gebruiker, kan deze opnieuw gebruikt worden tot zichtbare bevuilding en minstens 1 maal per week te vervangen (of bij wissel van medewerker – niet

elkaars schort gebruiken). Deze moet binnenstebuiten worden opgeborgen aan een afzonderlijke kapstok (niet in contact met andere kleding) in een kamer waar de gebruiker niet verblijft. Indien deze niet veilig in het huis kan achterblijven, worden de wegwerpschorten steeds weggegooid in een vuilnisbak van de gebruiker.

De **linnen schorten** kunnen meegenomen worden om thuis te wassen door de medewerker zelf (correct opgevouwen, met de buitenkant naar binnen).

Plastic halterschorten worden steeds weggegooid na gebruik.

4. HOE GEBRUIK IK NIET-STERIELE HANDSCHOENEN

Indien niet-steriele handschoenen zijn aangewezen, wissel deze minimaal na elke verzorging en volgens indicatie. Na uittrekken niet-steriele handschoenen, handhygiëne toepassen.

Niet-steriele handschoenen worden weggegooid na ieder gebruik.

In het instructiefilmpje leer je over het correct uittrekken van handschoenen.

5. HOE GEBRUIK IK GEZICHTSBESCHERMING

Indien er risico bestaat op directe druppelinfectie ter hoogte van de ogen, bv bij een besmette persoon met hevige hoest- of niesbuien, kan er een face shield worden gedragen, steeds in combinatie met een chirurgisch mondneusmasker (of FFP2-masker bij aërosolgenererende procedures bij COVID-19 patiënt). Dit face shield kan hergebruikt worden door verschillende medewerkers indien het na afloop grondig wordt gereinigd en gedesinfecteerd.

De face shields die gemaakt zijn uit PETG en niet uit plexi kunnen gereinigd worden met ethylalcohol 96% en isopropyl alcohol.

6. DE VOLGORDE VAN HET AAN- EN UITTREKKEN VAN PBM

Trek het persoonlijk beschermingsmateriaal aan in een aparte ruimte voor u de kamer waar de gebruiker verblijft betreedt (bv in de gang). Indien dit niet mogelijk is, doet u dit onmiddellijk na het betreden van de woning.

Schenk bijzondere aandacht aan het uittrekken van de persoonlijke beschermingsmaterialen na afloop van het contact. Op dat moment kunnen deze besmet zijn en moet dus elk contact worden vermeden om verdere besmetting te voorkomen.

Instructies voor het aan- en uittrekken van deze beschermingsmaterialen vindt u in de 2 afbeeldingen hieronder.

Op onze website vindt u ook instructiefilmpjes voor correct aan- en uitdoen van beschermingsmateriaal:

<https://www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19-correct-gebruik-van-beschermingsmateriaal>

VOLGORDE
tijdens de
corona-epidemie

Vlaanderen
is zorg

AANTREKKEN

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

1

Ontsmet je handen.

2

Doe een (wegwerp)schort met lange mouwen aan.

Indien je een schort hergebruikt, ontsmet na het aantrekken van de schort je handen.

3

Doe een chirurgisch mondneusmasker aan.

1. Raak bij hergebruik van een masker de voorzijde van het masker niet aan.
2. Bedek neus, mond en kin goed met het masker.
3. Bevestig lintjes in het midden van het hoofd en aan de nek, of rekken achter de oren.
4. Knijp, indien aanwezig, het metalen stukje ter hoogte van de neus dicht.
5. Ontsmet je handen indien je een masker hergebruikt.

4

Zet een beschermbril op.

Enkel van toepassing bij kans op spatten of bij hoestende of niezende bewoner.

5

Doe niet-steriele handschoenen aan en trek ze over de mouwen.

DRAAG ZORG VOOR JEZELF EN ZO OOK VOOR ANDEREN.

AGENTSCHAP
**ZORG &
GEZONDHEID**

Meer info op
www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19

VOLGORDE
tijdens de
corona-epidemie

Vlaanderen
is zorg

UITTREKKEN

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

1

Trek de handschoenen uit en werp ze in een vuilbak.

2

Ontsmet je handen.

3

Zet beschermbril af zonder de voorzijde aan te raken.

Enkel indien van toepassing.

4

Doe de beschermshort uit.

In geval van linnen schort voor hergebruik: hang deze op met de buitenzijde naar binnen.

5

Ontsmet je handen.

6

Doe het masker uit zonder de voorzijde aan te raken.

Maak eerst de onderste en dan de bovenste lintjes los **OF** i.g.v. een masker met rekkers: verwijder het masker door het vast te nemen aan de rekkers.

7

Ontsmet je handen.

DRAAG ZORG VOOR JEZELF EN ZO OOK VOOR ANDEREN.

**AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID**

Meer info op
www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19